

**Kodeks ponašanja za
Članice Mreže „Sporazum plus“**

Sarajevo, mart, 2012. godine

KODEKS PONAŠANJA ZA ČLANICE MREŽE „SPORAZUM PLUS“

PREAMBULA

Osnovna ideja osnivanja neprofitnih, nevladinih organizacija je da služe javnom interesu i opštem dobru.

Neprofitni sektor u BiH sve više teži i sve više postaje partner drugim sektorima u kreiranju i razvijanju društva. Ipak nevladine organizacije, u partnerstvu sa drugim sektorima društva ne smiju zaboraviti jednu od svojih najvažnijih uloga, da budu korektivni faktor u društvu, da ukazuje na razlike između deklarativnih vrijednosti i stvarnog ponašanja u oba druga sektora.

Sve veće javno prisustvo i značaj sektora, kao i činjenica da se sektor finansira od javnih sredstava, podrazumijevaju i veću odgovornost — građanima i građankama BiH, zajednicama u kojima radimo, društvu koje pokušavamo da promijenimo na bolje. Svoju odgovornost pokazujemo samoregulacijom, tj. uspostavljanjem i dobrovoljnim prihvatanjem osnovnih vrijednosti i principa rada.

Ovim *Kodeksom ponašanja za članice Mreže „Sporazum plus“* (u daljnjem tekstu: Kodeks), utvrđuje se skup vrijednosti i principa kojih se u svom radu i ostvarivanju ciljeva pridržavaju organizacije potpisnice.

STANDARDI PONAŠANJA

1. PRAVEDAN ODNOS I JEDNAKOST
2. PROFESIONALNOST
3. TRANSPARENTNOST , ODGOVORNOST I JAVNOST U RADU
4. NEZAVISNOST
5. KOMUNIKACIJA I SARADNJA
6. MEĐUSOBNI ODNOSI ČLANICA MREŽE

PRIMJENA KODEKSA

7. PRIMJENA KODEKSA PONAŠANJA
8. ODBOR ZA PRAĆENJE PRIMJENE KODEKSA
9. SASTAV ODBORA
10. FUNKCIJE ODBORA
11. ŽALBE
12. IZVJEŠTAVANJE ČLANICA MREŽE I JAVNOSTI
13. JAVNOST ETIČKOGA KODEKSA
14. ZAVRŠNE ODREDBE.

Potpisnice organizacije članice Mreže „Sporazum plus“, (u daljem tekstu: Mreža) registrirane kao udruženja i fondacije koje djeluju u BiH, privržene su i posvećene osnovnim ustavnim vrijednostima i razvoju civilnog društva kroz međusobni dijalog i saradnju sa organima vlasti i privatnim sektorom, u cilju, unapređenju i poboljšanju kvaliteta življenja svih građana BiH.

:Članice Mreže dobrovoljno potpisuju Kodeks i time preuzimaju obavezu da će poštivati i pridržavati se vrijednosti, principa i normi ponašanja utvrđenih Kodeksom.

Definicije:

1. Zvanični naziv Kodeksa ponašanja je *Kodeks ponašanja za članice Mreže „Sporazum plus“*
2. Kodeks ponašanja predstavlja skup osnovnih principa i vrijednosti kojih se u svom djelovanju pridržavaju i koje promoviraju članica Mreže.
3. Potpisnica Kodeksa je organizacija - članica Mreže, koja je preuzela obavezu da se pridržava i promovira principe i vrijednosti utvrđenih ovim Kodeksom.

1. PRAVEDAN ODNOS I JEDNAKOST

- 1.1. U našem djelovanju poštujemo i promoviramo najviše međunarodne standarde u oblasti zaštite ljudskih prava.
U svim našim aktivnostima i odnosima sa korisnicima, zainteresiranim partnerima, članovima lokalne zajednice i javnošću u cjelini promovirat ćemo i dosljedno primjenjivati pravedan odnos, nepristranost i ravnopravnost, bez obzira na vjeroispovijest, spol, dob, klasnu, socijalnu, etničku, nacionalnu, religijsku, političku ili bilo kakvu drugu pripadnost ili opredijeljenost.

2. PROFESIONALNOST

- 2.1. Posvećeni smo stalnom unaprjeđivanju kvaliteta našeg rada.
U radu angažiramo kompetentne osobe, ažurni smo, informirani, poštujemo principe dobre komunikacije.
- 2.2. Ispunjavamo obećanja i obaveze koje preuzimamo. Nećemo preuzeti obaveze za koje nismo sigurni da ih možemo ispuniti.
- 2.3. U radu sa institucijama, organizacijama i drugim licima sa kojima surađujemo rukovodimo se principima uzajamnog uvažavanja, poštovanja i tolerancije.
- 2.4. Ukoliko upućujemo kritike na rad institucija, organizacija i drugih lica s kojima surađujemo i komuniciramo, ne upotrebljavamo uvrede, laži i klevete, a prije izricanja mišljenja prikupimo sve informacije i uvjerimo se da u njihovu tačnost.

3. TRANSPARENTNOST , ODGOVORNOST I JAVNOST U RADU

- 3.1. Smatramo da smo za naš rad odgovorni građanima i građankama BiH.
U našim odnosima sa organima vlasti, korisnicima naših usluga, javnošću, našim donatorima i drugim potencijalnim partnerima smo transparentni i odgovorni. Informacije o našim aktivnostima, rezultatima, domaćim finansijskim sredstvima i njihovom korištenju činimo javnim i dostupnim.
- 3.2. Suzdržavamo se od svih aktivnosti i izbjegavamo sve situacije u kojima može doći do sukoba ličnih i profesionalnih interesa. Ulažemo napore i uspostavljamo procedure da sve postojeće i potencijalne sukobe interesa na vrijeme prepoznamo i spriječimo, odnosno korigujemo tako da ni u jednoj situaciji ne nanesu štetu organizaciji, našim korisnicima, partnerima, suradnicima i imidžu organizacije i Mreže u javnosti.
- 3.3. Odgovorni smo vladavini zakona u državi u kojoj radimo kroz poštovanje zakona, propisa i međunarodnih ugovora koji se primjenjuju u BiH.
- 3.4. Ukoliko se ne slažemo za zakonima, ne kršimo ih, već aktivno djelujemo da ih promijenimo.

4. NEZAVISNOST

- 4.1. Nezavisni smo u odlučivanju i ostvarivanju svojih ciljeva, aktivnosti i programa.
Ne prihvatamo obaveze prema bilo kom pojedincu, organizaciji, instituciji ili političkoj partiji ukoliko one mogu uticati na nezavisnost u donošenju odluka.

5. KOMUNIKACIJA I SARADNJA

- 5.1. U svim našim aktivnostima i odnosima partnerstva i podrške zalažemo se za jačanje duha i atmosfere suradnje, promovirajući i dosljedno se pridržavajući standarda utvrđenih u ovom Kodeksu, kao osnovnom mjerilu naših odnosa unutar Mreže, u vanjskim odnosima i u najboljem interesu Mreže.
- 5.3. Spremno dijelimo i razmjenjujemo naše znanje, iskustva i informacije sa osnovnim ciljem promocije zajedničkog učenja i boljeg međusobnog razumijevanja.
- 5.4. U svim našim aktivnostima i odnosima partnerstva, promoviramo kulturu dijaloga te poštujemo visoke principe nenasilne komunikacije.
- 5.5. U istupanju prema javnosti, članice Mreže se pridržavaju i promoviraju kulturu argumentovanog dijaloga

6. MEĐUSOBNI ODNOSI ČLANICA MREŽE

- 6.1. Članice Mreže su nezavisne u svom djelovanju, zadržavaju pravo da samostalno grade i razvijaju programe, partnerstva i dijalog u oblastima vlastitog djelovanja. Mreža će promovirati i podržavati ovo njihovo pravo, kao i sve njihove aktivnosti koje su u skladu sa vrijednostima i principima Kodeksa i Povelje o osnivanju Mreže;
- 6.2. Odnosi među članicama Mreže počivaju na uzajamnom uvažavanju i dijalogu, nenasilnom rješavanju sporova i nesporazuma, te na razvoju solidarnosti.

7. PRIMJENA KODEKSA PONAŠANJA

- 7.1. Krajnja odgovornost za jedinstvenu primjenu Kodeksa , te njegovo potpuno uvođenje, implementacija i primjena leži na članovima Koordinacionog odbora Mreže (KO)
- 7.2. KO će imati u vidu potrebu da se prilikom primjene Kodeksa ponašanja predvidi i spriječi bilo kakav rizik narušavanja ugleda Mreže od strane članova KO ili članica Mreže.

8. ODBOR ZA PRAĆENJE PRIMJENE KODEKSA

- 8.1. Koordinacioni odbor Mreže će formirati Odbor za praćenje primjene (u daljnjem tekstu: Odbor) koju će činiti 5 predstavnika članica, potpisnica ovog Kodeksa.
- 8.2. Odbor, koji je odgovoran Koordinacioni odboru, nadgledat će, promovirati i pratiti poštivanje Kodeksa i u tom smislu donositi smjernice za potpisnice.

9. SASTAV ODBORA

- 9.1. Odbor će imati 5 članova, koje imenuje KO.
- 9.2. Članove Odbora čine tri (3) člana KO i dva (2) člana iz reda članica Mreže.
- 9.3. Mandat članova Odbora traje dvije (2) godine i vezan je za mandat KO.
Član može biti biran neograničen broj puta.

10. FUNKCIJE ODBORA

- 10.1. Odbor će nadgledati, promovirati i pratiti poštivanje principa I vrijednosti utvrđenih ovim Kodeksom.
- 10.2. Odbor će razmatrati i odlučivati o peticijama ili žalbama u vezi s kršenjem pravila utvrđenih ovim Kodeksom koje može podnijeti svaka članica Mreže, potpisnica Kodeksa.

10.3. Odbor može periodično razmatrati tekst ovog Kodeksa i KO i Konvenciji, preporučivati njegove izmjene i dopune.

10.6. Odbor će donijeti Pravilnik, kojim će definirati procedure postupanja po žalbi.

11. ŽALBE

11.1. Svaka članica Mreže može Odboru podnijeti žalbu protiv svake potpisnice ili grupe potpisnica ovog Kodeksa, kao i protiv predstavnika ili zastupnika potpisnice, zbog nepoštivanja vrijednosti i principa ponašanja utvrđenih ovim Kodeksom, uz predočavanje odgovarajućih dokaza.

11.2. Odbor može odbaciti žalbu, ukoliko na osnovu priloženih dokaza može nesumnjivo utvrditi da u konkretnom slučaju nije bilo kršenja ili nepridržavanja vrijednosti i principa i ponašanja utvrđenih u ovom Kodeksu, ili pristupiti razmatranju žalbe, u kojem slučaju će obavijestiti potpisnicu ovog Kodeksa, predstavnika ili zastupnika protiv kojih je podnesena žalba, o navodima žalbe i tražiti njihov pismeni odgovor.

11.3. Odbor može donijeti jednu ili više slijedećih mjera:

- osigurati edukaciju usmjerenu na dosljedno poštivanje vrijednosti, principa i normi ponašanja utvrđenih ovim Kodeksom;
- Odbor može odabrati drugu potpisnicu da pruži podršku u ovoj edukaciji;
- savjetovati potpisnicu Kodeksa da preduzme korektivne mjere prema zaposleniku, predstavniku, zastupniku ili članu potpisnice koji je direktno odgovoran za nepridržavanje ili kršenje vrijednosti i principa ponašanja utvrđenih ovim Kodeksom;
- usmeno ukoriti potpisnicu;
- preporučiti suspenziju i otkaz iz članstva Mreže, o čemu odluku donosi KO dvotrećinskom većinom;
- obaveza KO je obavijestiti članice Mreže, a po potrebi i javnost o svojim odlukama;
- konačnu potvrdu odluke o isključenju članice usvaja ili odbacuje Konvencija Mreže na godišnjem održavanju Konvencije dvotrećinskom većinom prisutnih članica Mreže. (ili dvotrećinom većinom onih članica koje se se izjasnile pismenim putem na dostavljenu obrazloženu odluku KO)

12. IZVJEŠTAVANJE ČLANICA MREŽE I JAVNOSTI

12.1. Odbor je dužan jednom godišnje, izvijestiti KO o podnesenim pritužbama kršenja Etičkog kodeksa.

12.2. KO o poštivanju Kodeksa izvještava članice Mreže putem mail-a, podnosi godišnji izvještaj Konvenciji Mreže i objavljuje izvještaj na web-stranici Mreže.

13. JAVNOST ETIČKOGA KODEKSA

13.1. Etički kodeks se objavljuje na web stranici Mreže.

14. ZAVRŠNE ODREDBE.

14.1. Čuvanje i brigu oko arhive i dokumentacije koja je u vezi sa ovim Kodeksom, te njene dostupnosti članicama Mreže, je obaveza sekretarijata Mreže.